3 1761 06557563 1

BRIEF
BX
0066257

UNIVERSITY OF TORONTO
VELUT ARBOR ÆVO

From the Collection
of the late

JOHN LUCZKIW

Digitized by the Internet Archive
in 2010 with funding from
University of Toronto

http://www.archive.org/details/ostavytedietepry00luzh

ВИДАВНИЦТВО ТОВАРИСТВА СЬВ. АП. ПАВЛА
Ч. XIII.

Л. Лужницкий.

„Оставите дѣтей ⊘ ⊘ ⊘ ⊘ приходити ко мнѣ.“

Ч. III.

Пояснене до науки катихизму.

Львів
Накладом Тов. сьв. Ап. Павла.
1911.

ЗБІРКА
ІВАНА ЛУЧКОВА

ВИДАВНИЦТВО ТОВАРИСТВА СЬВ. АП. ПАВЛА
Ч. XIII.

Л. Лужницкий.

„Оставите дѣтей ⊘ ⊘ ⊘ ⊘ приходити ко мнѣ.“

Ч. III.

Ostavýte dieteĭ prykhodyte ko mie; ch. III

Пояснене до науки катихизму.

Львів
Накладом Тов. сьв. Ап. Павла.
1911.

Ч. 9968/Орд.

Позволяє ся печатати.

Від гр-.кат. Митрополитального Ординаріяту

Львів, дня 13. лютого 1911.

† Андрей
Митрополит.

FEB
1
1964

Brief
BK
0066257

Жовква, печатня ОО. Василиян — 1911.

— О НАДЇЇ і МОЛИТВІ. —

ЗМІСТ

стор.

I. О надії 9
II. О молитві взагалї 10
III. Як належить молити ся 12
1. Молїм ся в імя І. Христа і набожно. 12
2. Молїм ся покірно і постійно 14
3. Молїм ся о Божу славу і наше спасенє 17
4. Час і місце молитви 19
5. Молїм ся за других і в нещастю . . 21
IV. Молитва »Отче наш« 23
1. Перша і друга просьба 23
2. Трета і четверта просьба 25
3. Пята просьба 27
4. Шеста і сема просьба 30
V. Молитва »Ангельский привіт« 33

Сьв. Антонїй Великий 15
» Атанас 31
» Варвара 18
» Григорій Богослов 19
» Григорій Чудотворець 25

стор.
Сьв. Данило 10
» Домет 14
» Евстратий 24
» Єлена 20
» Єрмолай 12
» Єфрем 18
» Іван Милостивий 28
» Ігнатий Антіохійский 33
» Іляріон Великий 13
» Кирило Александрийский 34
» Макарій 26
» Макрина 11
» Марія єгипетска 36
» Наркиз 32
» Николай Чудотворець 19
» Никифор 30
» Пантелеймон 12
» Стефан Саваіт 23
» Юлїя 22

Ісус пішов у сторони Тирскі і Сидоньскі. І ось жена Хананейска вийшла з тих країв і взивала до него кажучи: »Змилуй ся надо мною, Господи, Сину Давидів! Дочка моя тяжко біснуєть ся«. Він же нї слова до неї не промовив. І підійшли до Него ученики Єго і благали кажучи: »Відпусти єї, бо вона кричить за нами в слїд«. А Він озвавшись сказав: »Мене післано тільки до погибших овець дому Ізраілевого«. Вона приступила і поклонилась Єму кажучи: »Господи поможи менї!« Він же озвавшись сказав: »Не по правдї булоб, взяти хлїб у дїтий і кинути псам«. А вона сказала: »Так, Господи, аджеж і пси їдять крихти, шо падають із стола господарів їх«. Тодї Ісус озвавшись сказав її: »О жено, велика віра твоя; нехай буде тобі, як ти хочеш«. І одужала дочка єї з того часу.

З Еванг. сьв. Мат. гл. 15, ст. 21—28.

I. О Надії.

1. Ісус Христос учив, що нам треба від Господа Бога напевно ожидати вічного щастя і всього того, що веде до него. А Він всемогучий, найдобротливійший і безконечно правдивий, то найпевнійше додержить сеї обітниці.

2. Ми на Него маємо покласти всю нашу надію. »Не журіть ся вашим житєм, що вам їсти або пити, анї тїлом вашим, чим одягати ся. Чи душа не важнїйше від їди а тїло від одежі? Про все таке побивають ся погани. Отець ваш небесний знає, що вам усього того треба. Шукайте перше царства Божого та справедливости єго, а все проче додасть ся вам«.

3. Ми надїємо ся від Бога вічного щастя по смерти а відпущеня гріхів і Божої ласки за житя, бо те заслужив нам Ісус Христос Своїми терпінями і Своєю смертию. Без заслуг Ісуса Христа були би ми завсїди грішні люди

перед Богом та гідними Єго кари а не Єго любови.

Пророк Данило, котрого Господь чудесним способом охоронив від смерти в ямі львів, казав: »Господь Бог є одинокий, що може помочи і вибавити від смерти. Він наш охоронитель (Сьв. Данила 17. грудня). Сьв. Петро писав: »Всї свої журби зложіть на Него, Він журить ся вами«. А вжеж найкрасший примір дитинної надії на небесного Вітця дав нам Ісус Христос. Самі вороги казали при Єго смерти: »Він уповав на Господа«.

II. О молитві взагалї.

1. Хто надіє ся на Господа, сей часто і радо думає о Нїм, Він взносить духа до Бога і з Ним, як покірна дитина зі своїм найлучшим вітцем, сердечно розмовляє т. з. молить ся.

2. В молитві віддаємо хвалу Г. Богу, як ангели при народженю Ісуса Христа, як люди, що бачили чуда Ісусові, як ті, що Єго витали, коли вїзджав до Єрусалиму, бо »Він навіть з уст дїтий уготовив Собі славу«.

3. Ісус Христос молив ся, нїм воскресив Лазаря: »Отче, хвалу Тобі складаю за те, що Ти вислухав Мене... Ти завсїгди Мене вислухуєш«. Так само дякував Ісус Христос небесному Вітцю при чудеснім помноженю хлїба і при тайній вечері. В молитві дякуємо Господу Богу за одержані добродїйства.

4. Хто хотїв одержати яку ласку від Ісуса Христа, той молив Єго о се. »Ісусе, сину Давидів, помилуй мене«, кликали до Ісуса Христа хорі на душі чи на тїлї. Молитвою просимо Бога о всякі добродїйства а вжеж особливо о прощенє грїхів. — »Правдива молитва і душу скріпляє і страх віднимає«, бо в клопотах »розумний молить ся, а дурний плаче« а »хто не вміє молити ся, нехай йде на море учити ся«.

5. Ісус Христос учив виразно, що молитва нам конечно потрібна: »Просїть, а дасть ся вам; шукайте і найдете, пукайте і отворить ся вам«. Сам молив ся часто і дуже радо, а нераз перебував і цїлу ніч на молитві.

Сьв. Макрина, сестра сьв. Василія В., вже за молоду дуже полюбила була молитву.

Радо читала зі своєю материю сьв. письмо і скоро научила ся на память богато псальмів, які сьпівала собі при роботї«. (Єї день 19. липня).

Сьв. Пантелеймон мав вітця поганина а матїр християнку. Єще був дитиною, коли мати умерла, і єго виховано в поганьскій вірі. Коли Пантелеймон був уже молодцем і учив ся на лїкаря, пізнав єго сьвященик Єрмолай і став єго учити Христової віри. Ся віра припала єму дуже до серця, бо пригадувала єму матерні науки і матерні молитви. Він перетерпів смерть за Христову віру. (Єго память 27. липня).

III. Як належить молити ся?

1. Молїм ся в імя Ісуса Христа і набожно.

Ісус Христос приказав нам молити ся і научив нас, як належить молити ся.

1. »Все, о що будете просити Отця в імя моє, дасть вам«, казав Спаситель і тим поучив, що ми не заслугуємо на се, щоби Господь Бог нас вислухував, лише цїла надїя наша на посередництво Ісуса Христа, що взяв на Себе наші гріхи і за них надоложив Богу Отцю. Ми маємо молити ся в імя Ісуса Христа.

Жиди увязнили були Апостолів Петра і Йоана. Коли ті вернули з вязниці, стали молити ся: »Господи. поможи нам в імя Твого сьвятого Сина Ісуса«.

Щоби побачити сьв. Антонія пустинника, вибрала ся одна мати з своїми трома синами з Сириї до Єгипту. В дорозї розхоріли ся всї три сини. Лїкарска поміч була вже даремна. Мати довідала ся, що в близькій пустини жиє побожний пустинник сьв. Іляріон. Она прийшла і стала єго молити: »Я прошу тебе задля Ісуса, нашого ласкавого Господа, умоли Бога, щоби удержав при житю моїх синів«. Іляріон не хотів зразу до них йти, кажучи, що своєї келиї він єще нїколи не опустив та в село чи місто нїколи не заходив. Тодї мати впала єму до ніг і просила єго дуже покірно. Сьв. Іляріон вволив єї волю, і прийшовши до хорих, зробив над ними знак сьв. хреста та закликав голосно сьв. імя »Ісус«. Сейчас стали хорі пріти і єще тої самої години минула небезпека. Всї присутні хвалили Господа за уздоровленє в імя Ісуса Христа. (Сьв. Іляріона Великого 21 жовтня).

2. Сьв. Домет був пустинником. В сю околицю прибув раз цїсар Юлїян Відступник, великий ворог християн. Коли довідав ся, що Домет жиє в печері, велїв єго привести до себе. Цїсарскі післанцї застали сьв. Домета як з двома своїми учениками відправляв щоденні молитви. Сьвятий не хотїв переривати молитви і нїчо не відповідав післанцям. Они розсердили ся, кинули ся на сьв. Домета і камінєм забили єго. (Сьв. Домета 7. серпня). Коли при молитві думаємо о Бозї і віддалюємо від себе розсїяні гадки, то тодї наша молитва є набожна. Ісус учив: »Бог єсть духом і духом і правдою треба Єго хвалити«.

2. Молїм ся покірно і постійно.

1. При молитві треба памятати нам, що ми грішні і негідні. Ісус Христос учить такої покори в молитві в приповісти. Покірний митар стає при дверах церкви, бє ся в груди та каже, що він грішний. Хананейска жена просить Ісуса, щоби уздоровив єї доньку і каже, що она просить лише о крихту ласки, яка нехай спаде на єї дім з обильного Божого стола. Покірний сотник в Капернаумі не сьміє

сам просити Ісуса, щоб уздоровив єго хорого слугу, і посилає до Него жидівску старійшину. Коли Христос є вже близько єго дому, він виходить супротив Него зі своїми приятелями і каже: »Господи не трудися, бо я не єсьм гідний, щоби Ти війшов під мій дах. Я не уважав себе за гідного прийти до Тебе. Ти лише скажи слово а виздоровіє мій слуга«. І вислухав Ісус покірної молитви і в тій хвили виздоровів єго слуга.

Коли сьв. Антоній, єгипетский пустинник, прийшов був до міста Александриї, відвідав одного побожного ремісника. Сей став єму оповідати про своє житє. Між іншим сказав таке: »В день працюю і не обманюю нікого а коли іду спати, то в молитві поручаю мою душу, мою родину та всї мої журби Богу в небі, кай кажу: »Господи, дай всїм людям за їх побожність небо а мене покарай за мої гріхи«. Сьв. Антоній похвалив єго велику покору а відходячи подумав собі: »Так далеко я єще не дійшов в совершеньстві. Він признає в молитві, що за свої гріхи заслужив собі пекло« (Сьв. Антонія 17. січня).

2. Коли молимо ся в імя Ісуса Христа набожно і покірно, то можемо напевно очікувати, що Бог вислухає нас, а коли і як, то вже лишім Єго волї. Хотяй не вислухує нас зараз, то не залишуймо молитви.

Ісус Христос учив: »Все, о що просите молячи ся, віруйте, що одержите, і буде вам дано. Бо кождий, хто просить, одержить, і хто глядає, найде, і хто пукає, тому отворить ся. Чи є між вами такий чоловік, котрий, коли син єго просить хлїба, подав би єму камінь, або, коли просить риби, подав би єму змію? Наколи ви, хотя єсьте злі, умієте добрі дари давати, о скілько більше Отець ваш небесний дасть добро просячим у Него«. В приповістях оповів Спаситель, що строгий судия, котрий Бога не бояв ся і людий не соромив ся, вислухав вдовицю, бо не переставала молити єго, а приятель пукав в ночи до замкнених дверий і просив о хлїб та дістав єго, та не тому, що був приятель, але тому, що не переставав просити. Так постійно молила ся хананейска жена. Она не переставала молити ся, хотяй Спаситель з початку не промовив до неї анї

слова, та на просьбу Апостолів сказав, що приходить передовсїм до Ізраілитян. Та вислухав єї Господь, похвалив єї за єї велику віру і оздоровив єї доньку.

3. Молїм ся о Божу славу і наше спасенє. Молитва гадкою.

1. Ісус Христос учив: »Шукайте найперше Царства Божого і справедливости Єго, а все проче додасть ся вам«. В молитві маємо передовсїм просити о Божу славу та наше спасенє.

Коли Соломонови зявив ся Бог і сказав просити, о що хоче, а дасть єму, він не просив анї о богатство анї о славу, але о ласку чесного житя. Се подобало ся Господу і сповнив єго просьбу. Дав єму мудрість житя, тай додав єще земскі добра.

Сьв. Варвара була донькою поганина Діоскора. Сам отець обвинив єї за віру Христову. Ідучи на муки за Христа піднесла очі до неба і молила ся о спасенє своєї душі: »Господи, не опускай мене а будь при менї до кінця«. Господь вислухав єї молитву. Серед небесного блеску зявив ся єї в ночи Спаситель і сказав:

»Видержи до кінця, бо я хочу тобі дати вінець вічної слави«. Се додало єї сили. Терпеливо знесла всї муки і благословила свого нелюдяного вітця поганина, коли він просив судиї о дозвіл стяти доньцї голову. Она упала мертва під сокирою батька. (Сьв. Варвари дня 4. грудня).

2. Нераз молимо ся лише серцем і гадкою а не висказуємо нашої молитви словами. І така молитва подобає ся Господу.

Сьв. Єфрем, що жив в IV. столїтю, ішов раз з двома братьми монахами полем в погідну ніч. Поглянувши на небесні зорі, згадав за другий прихід Спасителя і славу Єго угодників, що засяють колись в небі надприродним сьвітлом. Гадка ся зворушила єго так, що сердечно розплакав ся. Братя питали о причину, а він сказав: Бою ся дуже, щоби я не дістав ся в вічні муки. Він серцем а не устами молив ся до Бога. (Сьв. Єфрема дня 28. сїчня).

Сьв. Григорій Богослов любував ся в побожних розважанях і казав, що »тогдї чоловік не бере участи змислами в сьвітових річах і не стикає ся з нїким лише з Богом. Він веде висше житє, маючи

в серцю образ божих річий«. (Сьв. Григорія 30. січня).

4. Час і місце молитви.

1. Спаситель учив, щó треба завсїгди молитись. Тож молїм ся рано і в вечер, перед працею і по працї, у всяких потребах, а особливо в покусах. Перед їдою і по їдї робім хоть знак сьв. хреста.

Ісус Христос перебував цїлі ночи на молитві. Перші християни хвалили Бога цїлу ніч (»всеночне«) або збирали ся вже перед сходом сонця на богослуженє.

2. Найкрасшим місцем молитви є церков. Ісус казав: »Дім Отця Мого є домом молитви«. Церков є мешканєм Спасителя в Пресьв. Євхаристиї.

В містї Мирах зібрались були єпископи, щоби вибрати архиєпископа. Одному з них обявив Господь, що той має архиєпископом бути, котрого на другий день спостереже першого в церкві. Першим, що прийшов дїдня до церкви, був сьв. Николай. Єго вибрали і висьвятили архиєпископом. (Сьв. Николая 6. грудня і 9. мая).

Цариця Єлена ставала в церкві в скромній одежи, між жінками з люду. Она по-

будувала богато церквей, між іншими церкву Воскресеня Христового на горі Голготї на гробі Господнїм (Сьв. Єлени дня 21. мая).

3. Сьв. Григорій Богослов пише так про свою матїр сьв. Нонну: »В церкві не говорила без крайної конечної потреби, не відвертала ся плечима до престола і не важила ся плюнути на поміст«. Поводїм ся в церкві побожно. Самою поставою тїла треба оказувати сердечну молитву. Через те підносимо себе самих єще більше до Господа а другим даємо добрий примір.

Коли Ізраілитяни бороли ся з Амаликитами, Мойсей підносив обі руки до неба і сердечно молив ся, праведний Йов по смерти своїх дїтий і стратї цїлого майна упав на землю і молив ся. Родина праведного Товита по відходї ангела Рафаіла упала на землю і лежачи три години славила Бога. Три царі в Вефлеємі почтили Боже Дитя упавши перед Ним на землю. Спаситель підносив до неба очі підчас молитви, упадав на колїна, а навіть лицем до землї. По чудесній ловитві риб, упав Петро до ніг Ісусу Христу та сказав: »Ві-

дійди від мене Господи, бо я грішний чоловік«. В приповісти о митарю і фарисею, митар бє ся в груди і молить ся. Умираючий Стефан первомученик клячав на колїнах і молив ся за тих, що єго камінували.

5. Молїм ся за других. Молїм ся в нещастю.

1. Не тілько за себе треба молити ся, але також за других, за живих і померших, особливо за родичів і свояків, за нещасливих і за ворогів.

Спаситель сказав до Петра: »І Я молив ся за тебе, щоби не змалїла твоя віра«, а коли пращав ся з учениками при Тайній вечері, молив ся за них і за всїх, що повірять в Него. Апостоли молили ся за себе взаємно, а сьв. Яков напоминає: »Молїть ся взаємно за себе, щоби ви були спасені, бо молитва праведника богато може перед Господом«. Сьв. Йоан радить: »Хто довідає ся, що ближнїй згрішив, нехай молить ся за него«. Сьв. Павло учить: »Передовсїм благаю вас, щоби ви молили ся за других та за всяку власть, щоби ми мали тихе житє в побожности«.

Спаситель учить в проповіди на горі: »Любіть своїх ворогів..., добре їм творіть і моліть ся за них«. Сам дає нам примір такої молитви, бо висячи розпятий на хресті голосно молить ся: »Отче відпусти їм, бо не знають, що чинять!« За тим приміром пішли і сьвяті Божі угодники. Сьв. первомученик Стефан, коли камінє посипало ся на него, молив ся голосно: »Господи не вміни їм сего в гріх«, а сьв. Яков Молодший, мучений так само, повтаряв слова Ісусові: »Господи, відпусти їм«.

Сьв. Юлія умерла розпята на хресті. Перед смертию молила ся: »Спасителю мій, прийми ласкаво моє житє в жертву і змилосерди ся над моїми убійниками«. (Сьв. Юлії 16. липня).

2. Молім ся часто і набожно. Молитва є для нас потїхою в нещастю, а силою в покусах до злого. В огороді Оливнім зачав Ісус скорбіти і тужити і тогдї сказав: »Прискорбна є душа Моя до смерти«, відійшов від учеників, склонив колїна, припав лицем до землї і молив ся: »Отче мій, наколи можливо, нехай відійде від Мене ся чаша (горе), але нехай буде не так, як Я хочу, лиш як Ти«. Потім вернув до уче-

ників і сказав: »Чувайте і молїть ся, щоби ви не впали в покусу, бо дух є бодрий а тїло немічне«. Три рази так молив ся Ісус, і зійшов ангел з неба і покріпив Єго.

До сьв. Стефана Саваіта (жив в VIII. стол.) приходили люди і просили, щоби молив ся за ними до Бога. Одного разу прийшли і такі, що не хотїли каятись за свої гріхи і поправити ся. Сьвятий сказав їм: »Жийте так, щоби і дїла ваші молили ся за вами. Мої молитви не поможуть вам, доки ваші дїла противлять ся їм«. (Сьв. Стефана дня 13. липня). »Хто вміє добре молити ся, уміє також чесно жити«.

IV. Молитва »Отче наш«.

1. Перша і друга просьба.

1. Ісус Христос научив нас молитви, що починає ся словами »Отче наш, котрий (іже) єси на небесах«.

Господь Бог сотворив нас на свій образ і свою подобу і по вітцївски дбає про нас. На сьвятім хрещеню приймає нас за своїх дїтий і за наслїдників Свого царства. Він є Отцем всїх людий, і ми маємо взаємно любити ся, як дїти одного Отця.

Господь є на кождім місци, але особлившим способом є в небі. Там Єго бачать ангели і сьвяті і там буде Він для нас нагородою.

2. Перша просьба в тій Господній молитві є: »да (нехай) сьвятить ся імя Твоє«. Божої помочи треба нам, щоби ми прославляли Бога і серцем і християньским житєм.

За цїсаря Ґалєрія, великого ворога християн, жив в Арменії побожний чоловік Євстратий, завідатель державних вязниць. Хоть був християнином, то не мав відваги явно прославляти Боже імя. З порученя цїсаря зарядив намісник публичні поганьскі торжества, щоби смертию покарати тих християн, що не схочуть брати участи о поганьских жертвах. Тодї Євстратий зайшов в окрему комнату свого дому, упав на колїна і з слезами молив ся до Ісуса Христа: »О Господи, дай менї силу причинити ся до сего, щоби сьвятило ся імя Твоє«. Господь не відмовив єму ласки і він радо пішов на муки за віру Христову, сьвідомий сего, що своєю смертию причиняє ся до прославленя Божого імени. (Сьв. Евстратия 12. грудня).

3. Наше побожне житє мають бачити другі люди і се є тоді, коли Бог царствує в нашім серцю вірою, надією і любовию. Тоді царство Боже є внутр нас і ми чесними ділами причиняємо ся, що царство Боже на земли т. є. християньско католицка Церков ширить ся і кріпшає. Як сьвіт скінчить ся, то царство Боже буде лише в небі (т. з. торжествуюча Церков). І о се треба просити, щоби ми колись до него належали: »да (нехай) прийдеть царствіє Твоє«.

Сьв. Григорій, чудотворець, був єпископом в Неокесариї. Коли лежав на смертній постели, спитав кілько єще є поган в околици міста. Єму відповіли, що лише 17. Умираючий єпископ подякував Богу, що благословив єго працю в ширеню царства Божого на земли, бо коли він став єпископом, в околици Неокесариї було лише 17 християн. (Сьв. Григорія дня 17. листопада).

2. Трета і четверта просьба.

1. В небі, в торжествуючій Церкві, є ангели і сьвяті. Они радо і точно виповнюють Божу волю. Дорогу до неба вказав

нам Спаситель словами: »Не кождий, що до Мене каже Господи, Господи, війде до небесного царства, але сей, хто виповняти буде волю Отця мого«. Треба старатись виповнювати Божі заповіди так охочо і точно, як ангели в небі, особливо в терпінях і смутках. О се просимо: »да (нехай) будеть воля Твоя, яко на небеси і на земли«.

Сьв. Макарій єгипетский славив ся великою побожностию. Один пустинник питав єго, як треба молити ся а сьвятий відказав: »Дорогий брате, вистарчить взнести руки до неба і сказати: »О мій Господи, нехай буде воля Твоя«. (Сьв. Макария 19. січня).

Сьв. Мартин, єпископ в Тур, лежав на смертній постели а єго ученики плачучи заводили: »Отче, чому так скоро опускаєш нас і на кого лишаєш нас сиріт. Хижі вовки нападуть на твоє стадо а тебе пастиря не буде«. Сьвятий плакав разом з ними тай став молити ся: »Господи, коли я єще потрібний твому народови, то я не бою ся дальшої праці, однак нехай буде воля Твоя«.

2. Крім душі маємо тїло. Душа потребує Божої ласки а тїло поживи, одежи і мешканя. То все називає Господь щоденним хлїбом і о се каже нам просити: »хлїб наш насущний дажд (дай) нам днесь (нинї).

Цїсар Доміциян, великий гнобитель християн, побоював ся, щоби не заняв єго престола внук Апостола Тадея з поколїня Давидового. Єго навіть завізвано перед цїсарский суд. Але сейчас і увільнено, бо цїсар побачив на єго руках мозолї та пізнав, що він в убожестві заробляє працею рук на щоденний хлїб.

Щоби совершенїйше служити Богу, жили пустинники в уєдиненю. Они займали ся молитвою, наукою і ручними роботами. Згодом лучили ся пустинники в спільне пожитє по монастирях. Та до монастиря не приймали такого, що не знав працювати, бо казали: »перед працюючим чоловіком утїкає злий дух а лїнивого нападає«.

3. Пята просьба.

1. Та не вислухав би Господь наших молитов і не дав би нам своїх ласк, наколиб

ми були в гніві з нашими ближними. Кождому простїм від серця, хоть би се було не знати котрий раз. Се заявляємо в просьбі: і остави нам долги (гріхи) наша, якоже і ми оставляєм должником нашим (тим, що против нас провинили ся)«.

Сьв. Іван Милостивий довідав ся раз, що два вельможі гнївають ся з собою. Він запросив більше завзятого з них до церкви на Службу Божу. По осьвяченю сьв. Дарів, коли прийшла молитва »Отче наш«, казав сьв. патриярх гнївливому чоловікови мовити єї на голос разом з ним. Так дійшли до слів »і остави нам«, тодї замовк сьвятий, щоби сей запека сам сю просьбу висказав перед Господом. По Службі Божій, заклинав єго щиро, щоби хотїв зрозуміти сї просьби молитви Господньої. Вельможа переняв ся гадкою сих слів, простив всьо свому ворогови і перепросив ся з ним. (Сьв. Івана Милостивого 12. листопада).

Перзкий король Хозроес мав вожда, що славив ся многими побідами і гордовитий на се, хотїв викликати ворохобню, та позбавити короля престола, або навіть

і житя. Вірні слуги донесли се королеви та радили закувати зрадника в кайдани. »Добре«, сказав король, »я се дійсно зроблю«. На другий день казав покликати бунтівника і так обійшов ся з ним по батьківски, що сей зворушений упав єму до ніг, визнав свій гріх і обіцяв рішучу поправу. »Дивіть« казав опісля король до своїх дорадників, »як се добре стало ся, що я послухав вашої ради. Я єго скував сильними кайданами! Щоби скувати руки і ноги, треба більше ланцухів, а щоби серце скувати, треба одного ланцуха а то любови«.

2. Хто є в гніві з ближнїм, сей не любить Бога. Сьв. Никифор мав приятеля Саприкия. Зайшло так, що оба приятелї поріжнили ся з собою. Никифор просив о прощенє Саприкия, посилав і посередників до него, але сей не хотїв нїчо чути о тім. Настало переслїдуванє християн за цїсаря Валєрияна (III. ст.). Приведено перед поганьский суд і Саприкия. Сей ісповів сьміло віру в Христа Спасителя і єго засуджено на смерть; мали єму мечем відсїчи голову. Єго ведено вже на смерть і тодї єще надбіг Никифор та просив єго

о прощенє. Кілька разів заходив єму дорогу, але закаменїлий в гнїві Саприкий відвертав ся від него. Вкінци приведено Саприкия на місце кари. Ту гордий Саприкий, що відкидав згоду з ближнїм, покинув і любов Бога, та сказав до поган: »Не вбивайте мене, я все сповню, що прикажете«. Саприкия звільнено від кари, бо вирік ся Христа, а на єго місце стято Никифора, що хотїв єго відвести від сего гріха та кликав: »Що робиш брате!« признаючи ся прилюдно, що є християнином і не кланяє ся божкам. (Сьв. Никифора 9. лютого).

4. Шеста і сема просьба.

1. Охота до гріха повстає нераз у нас самих. Часом знов злі люди чи злий дух намовляє нас до гріха. Се дїє ся за Божою волею і Бог на нашу просьбу дає нам силу всї ті покуси побідити і заслужити собі більшу нагороду у Него. О се просимо словами: »і не введи нас во іскушенїє (в покусу)«.

Сьв. Атанас був замолоду довший час у сьв. Антонїя пустинника. Раз вийшов в пустиню на побожне розважанє і заблу-

див. Зі спекоти і голоду ослаб і не міг знайти анї жерела анї нїякого дерева. Утомлений сїв на горбку і поручив себе Божому провидїню. Вкінци запав в глубокий сон. В снї зявив ся єму злий дух і сказав: »Ти вірно служив Господу, а він каже тобі вмирати з голоду. Перейди до до мене в службу, а найгарнїйші овочі будуть твої і дам тобі дорогого вина«. З перестраху збудив ся Атанас з криком: »В імя Ісуса відійди від мене! Христос се моє житє а смерть з Ним, се моє щастє«, і скочив з горбка. Через те відірвав від землї кусник каміня а з під него виплила сьвіжа вода. Атанас відсьвіжив ся нею, подякував Богу і щасливо вернув до дому. (Сьв. Атанаса 2. мая).

2. Найбільше нещастє на сьвітї, то гріх. Він є безконечною обидою Бога, та стягає на нас вічну кару. З гріха нїколи нема добра. Є і інші нещастя, як смуток, неповодженє, слабости та ріжні противности, але они бувають часом хосенні для нашої душі. У Бога за се більша нагорода, бо ми ними покутуємо за гріхи, тай і покірними стаємо. О охорону перед гріхами та і сьвітовими нещастями, як

они для душі нехосенні, просимо словами: »но ізбави (свободи) нас от лукавагo (від злого)«.

Сьв. Афра, будучи поганкою, вела грішне житє, але коли почула проповіди епископа сьв. Наркиза, повірила в Христа і стала щиро каяти ся за свої гріхи. Поганьский судия грозив єї публичним бичованєм за се, що она стала християнкою, а она відповіла єму: »Для мене нема іншої ганьби, крім моїх гріхів. Лише тих маю встидати ся«. (Сьв. Наркиза дня 31. жовтня).

3. Молитва Господня є взірцем всїх молитов. Она є найкрасша і повна мудрости, бо сам єї Господь зложив. Слїдуюча табличка вказує нам єще раз коротенько, який гарний склад єї.

»Отче наш, котрий єси на небесах!«

1. Слава Божа, се наша цїль. (Нехай сьвятить ся імя Твоє!)

Коби Бог **нам** дав:	2. Царство небесне,	5. Гріхи,	Коби Бог від нас відвернув:
	3. Божу ласку,	6. Покуси,	
	4. Всьо потрібне для душі і тїла.	7. Всьо шкідливе для душі і тїла.	

Відмавляймо сю молитву побожно. До того накликує нас сьвященик при Службі Божій, бо просить Господа в словах: »І сподоби нас Владико...« »І учини нас достойними, Владико, щоби ми сьміливо і безосудно важились призивати Тебе, небесного Бога Отця і говорити: Отче наш...« Ми маємо надію, що Господь вислухає нас і тому кінчимо словом Амінь, т. з. нехай так буде.

V. Ангельский привіт.

1. Нам треба часто думати о вочоловіченю і відкупленю Ісуса Христа. Се найбільше добродійство зі всїх Божих добродійств. Оно заохочує нас до чесного житя. З тою гадкою лучимо і память на Пречисту Діву і єї величаві чесноти, та піддаємо ся під єї могуче заступництво у Господа. Длятого з молитвою »Отче наш« лучимо молитву »Богородице Діво«, що зве ся також Ангельский привіт, бо зачинає ся привітом ангела Гавриїла.

Сьв. Ігнатій, єпископ Антіохії, писав до Апостола Йоана: »Де є такий християнин, щоби сьв. віру любив і почитав, а чуючи о Пречистій Діві, хотів єї ба-

чити і поздоровити«. (Сьв. Ігнатія дня 20. грудня).

Коли в V. столїтю повстали єретики против почести Прч. Діви, зібрав ся всесьвітний Збір Отців Церкви в Ефезї і осудив їх. Мешканцї міста Ефезу та чужинцї, що там тодї прибули, приняли Отців Церкви з великою радостию а з церкви, де відбував ся збір, відвели їх в величавім походї до дому. Сьв. Кирило, патриярх Александрийский, наочний сьвідок сего, бо учасник збору, оповідає ось так: »Нам кидали ся люди до ніг, цїлували нашу одїж і окликам радости не було кінця. Женщини з горіючими смолоскипами і з пахучими кадилами стояли на тих улицях, куди мали вертати Отцї Церкви«. Так високо цїнили християни достоїньство Пречистої Діви, та вважали се великим щастєм, що сьв. Дух просьвітив Отців Церкви і они постояли за почесть Пречистої Діви. (Сьв. Кирила Александрийского дня 18. сїчня).

2. Радуй ся, обрадованная, Господь з Тобою, благословена Ти в женах«, сказав ангел Гавриїл Пречистій Діві. Називає Єї обрадованою с. є. повною Божих ласк.

Она не мала первородного анї нїякого особистого гріха і була украшена найкрасшими чеснотами. Єще в раю сказав Господь до злого духа: »Ненависть положу між тобою а материю Спасителя«.

3. Сьв. Єлисавета, коли Пречиста відвідала єї, перша споміж людий помолила ся до Неї словами ангела Гавриїла тай єще і свій поклін додала: »благословена Ти в женах і благословен плод чрева Твоєго« т. з. благословене Дитя, котрого будеш материю.

4. Сьв. Церков злучила слова ангела і сьв. Єлисавети в одну молитву і зачинає єї словами »Богородице Дїво«, серед молитви додає сьв. імя єї »Марія« та кінчить: »яко родила єси Христа Спаса, Ізбавителя душам нашим«. Ми надїємо ся на Єї поміч і опіку, бо Она материю нашого Спасителя.

Марія єгипетска вела грішне житє в Александриї. З звичайної цїкавости поїхала з богомольцями до сьв. землї на сьвято Воздвиженя Ч. Хреста. Але божа висша сила не пустила сю грішницю до церкви Ч. Хреста. Перед церквою побачила она образ Пречистої Дїви і сокрушена

серцем стала каяти ся своїх гріхів та молити ся до Матери Божої: »Моя Ти одинока по Бозї надїє! Я негідна дивити ся на Твій образ і ангельска чистота Твоя осуджує моє житє, бо Ти справедливо можеш мною бридити ся. Одначе я чула, що Господь Бог наш, котрого Ти породила, тому став чоловіком, щоби грішникам простити гріхи. Молю Тебе, не опускай мене осиротїлу і дозволь оглядати найсьвятїйше дерево, на котрім висїв Богочоловік на відкупленє моє«. По тій молитві обіцяла покутувати за гріхи і вже легко війшла до церкви. Коли вернула з церкви, подякувала Пречистій перед тим самим образом і пішла в пустиню, де перебувала вже до смерти. Під конець свого житя казала так до сьв. Зосима: »Очи моєї душі були звернені безнастанно до Пречистої Діви. Она була менї в пустини помічницею і покровителькою. Під Єї покровом спасла ся я від всїх небезпек в перших сїмнайцятьох лїтах мого житя в пустини«. (Сьв. Марії Єгипетскої 1. цьвітня).

Учім ся щораз красше молити ся. Шукаймо в молитві Ісуса Христа, а молитва буде для нас великою приятностию, а не сухим обовязком. Молїм ся не лише поодиноко, але спільно в родинї.

Одного разу прийшов Ісус до дому Симона і Андрея, з Яковом і Йоаном. Теща Симонова лежала в горячцї і зараз Єму сказали про неї. Він підійшов і підняв єї, взявши єї за руку, і зараз покинула єї горячка і она служила їм. А під вечір, як сонце сїдало, приносили до Него всїх недужих і біснуватих. І цїле місто (Капернаум) зібрало ся коло дверий. І Він сцїляв многих, що страждали від усяких недуг і бісів многих повиганяв. А в ранцї, як було єще дуже темно, Він вставши, вийшов і пішов у безлюдне місце і там молив ся. І поспішили за Ним Симон і ті, що з ним були, а знайшовши Єго сказали Єму: всї шукають Тебе. А Ісус каже їм: ходїм по сусїдних селах і містах, щоб Менї і там проповідати, бо на те Я прийшов. (З Єванг. сьв. Марка, гл. 1, ст. 29—38).

FEB
1
1964

Літературно-видавничий інститут
„Доба України"
Львів, ул. Содова 4.

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 10 09 14 06 010 1